

**ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА**

ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА ГЕОГРАФІЇ УКРАЇНИ ТА РЕГІОНАЛІСТИКИ



**СИЛАБУС
навчальної дисципліни**

МЕТОДИКА РЕГІОНАЛЬНИХ ГЕОГРАФІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Вид дисципліни (за компонентом ОПП): вибіркова

Освітньо-професійна програма: Географія

Спеціальність: - 106 Географія

Галузь знань: 10 Природничі науки

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Назва факультету, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою: географічний

Мова навчання: українська

Розробник: д.геогр.н., доц. Заячук Мирослав Дмитрович

Профайл викладача:

<http://www.geoukr.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/02personnel>

Контактний телефон: 0506663909

E-mail: m.zayachuk@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle:

<https://moodle.chnu.edu.ua/enrol/index.php?id=1428>

Консультації: Очні консультації: четвер 13:00 – 14:00

1. Анотація дисципліни

Навчальна дисципліна «Методика регіональних географічних досліджень» належить до переліку вибіркових навчальних дисциплін за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, що пропонується в рамках циклу професійної підготовки здобувачів вищої освіти на першому році навчання.

Вона розширює формування у студентів професійно-орієнтованої компетентності системного географічного дослідження та спрямована на засвоєння теоретичних і практичних знань, які дозволяють аналізувати теоретико-методологічні основи регіональних географічних досліджень.

2. Мета навчальної дисципліни

Мета: сформувати у студентів систематизовані знання, навички і вміння здійснення регіональних географічних досліджень, ознайомити їх із інструментарієм географічної науки щодо способів збору та опрацювання просторової інформації на регіональному рівні.

3. Завдання:

- ознайомити студентів з фундаментальними положеннями методики регіональних досліджень;
- набути вмінь та навичок застосування методів географічного дослідження;
- розвинути у студентів вміння аналізувати і використовувати просторову інформацію;
- навчити студентів аналізувати ряди динаміки просторових даних та на підставі них здійснювати географічне прогнозування;
- Популяризувати дотримання етики та правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях.

4. Пререквізити. Курс викладається в другому семестрі ОП, успішне засвоєння ґрунтується на вивченні дисциплін «Проблеми регіональної економіки», «Геоєкологія урбанізованих територій та раціональне природокористування», «Методика викладання географії у вищій школі».

5. Результати навчання:

Загальні компетентності (удосконалення та розширення):

- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
- здатність приймати обґрунтовані рішення.

Фахові компетентності:

- здатність до використання законів, теорій, концепцій і парадигм сучасної географії, історії розвитку географічних досліджень та ідей для дослідження регіональних природно- і суспільно-територіальних систем;
- здатність до наукового аналізу сучасних проблем та особливостей взаємодії природи й суспільства із застосуванням принципів раціонального використання територіальних ресурсів, основ

законодавства у сфері природокористування, міського та регіонального розвитку і планування територій для розроблення пропозицій з оптимізації природокористування та забезпечення сталого розвитку регіонів;

- здатність використовувати спеціальні географічні методи й підходи для розв'язання конкретних науково-прикладних проблем на регіональному рівні;
- здатність здійснювати фахову оцінку програм, стратегій і планів розвитку територій, процесів регіоналізації, проводити їхню геоecологічну й суспільно-географічну експертизу та моніторинг;
- здатність застосовувати у професійній діяльності теоретичні знання і практичні навички системного аналізу і синтезу, географічного моделювання та прогнозування на регіональному рівні.

Програмні результати навчання (доповнення та поглиблення):

- застосовувати набуті теоретичні знання та практичні навички для дослідження регіональних природно- і суспільно-територіальних систем;
- вміти виявляти, ставити та розв'язувати науково-прикладні проблеми, здійснювати критичну оцінку прийнятих рішень;
- брати участь у розробленні програм та стратегій регіонального розвитку;
- проводити фахову оцінку програм, стратегій і планів розвитку територій, здійснювати їхню геоecологічну і соціально-економічну експертизу та моніторинг на регіональному рівні;
- оцінювати можливі ризики, соціально-економічні та геоecологічні наслідки реалізації управлінських рішень у сфері природокористування та регіонального розвитку;
- планувати й виконувати теоретичні та прикладні регіональні дослідження, робити обґрунтовані висновки, аналізувати та презентувати результати регіональних досліджень.

6. Опис навчальної дисципліни

6.1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни «Методика регіональних географічних досліджень»												
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	1-й	2-й	5	150	2	30	15			105		залік
Заочна												

6.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	дата	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. Основні положення методики регіональних географічних досліджень											
Тема 1. Вступ. Мета і завдання курсу. Особливості дослідницької, планової і проектної діяльності. Географічні дослідження: характерні особливості та складові частини. Поняття про метод дослідження. Характеристика джерел і способів збору інформації.	7	2				5						
Тема 2. Основи методології регіональних досліджень. Основні поняття, терміни та категорії. Відношення між поняттями. Поняттєво-термінологічна система «територія». Властивості території (природні, суспільні, просторові). Відношення території (географічне положення та функції території). Територіальні процеси. Поняття закону і закономірності. Закони	12	2				10						

геопросторової структури та відповідності. Функціональні закони. Поняття наукової теорії і концепції (географо-екологічні, географо-демосоціальні, географо-економічні, географо-політичні). Філософські, загальнонаукові та конкретно наукові методи.												
Тема 3. Вимірювання в географії. Поняття про вимірювання ознак. Якісні і кількісні ознаки. Шкали вимірювань та їх типи. Раціональна шкала. Шкала порядку. Кількісна і пропорційна шкали. Одиниці вимірювання кількісних ознак. Вимірювання якісних ознак (кваліметрія). Точність вимірювання. Типи помилок вимірювань	14	4				10						
Тема 4. Територія як універсальний географічний ресурс. Поняття території та територіально-ресурсного потенціалу. Методики визначення ємності території. Рівень господарського	14	2	2			10						

освоєння території. Демографічна ємність території. Практична робота №1: Визначення ємностей території.												
Разом за ЗМ1	47	10	2			35						
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. Сучасні напрями і методи регіональних досліджень											
Тема 5. Порівняльно- географічний метод. Опис методу. Необхідність і сфера застосування. Техніка опису. Генералізація та її принципи в географії. Найголовніші правила узагальнення. Техніка реалізації. Порівняння в географії. Принципи побудови порівняння. Переваги і недоліки методу. Практична робота №2: Визначення меж субурбанізаційної зони.	9	2	2			5						
Тема 6. Метод графів. Характеристика методу. Використання графів в топологічному аналізі. Техніка розрахунків. Побудова графу сусідського положення. Графи різних видів	9	2	2			5						

відношень. Практична робота №3: Використання методу графів при оцінці географічного положення.												
Тема 7. Графічний метод. Особливості застосування методу. Вибір масштабу, шкал та форми графіків. Лінійні графіки. Крива Лоренца: застосування, техніка побудови та інтерпретація. Кількісні оціночні параметри. Трикутна діаграма. Загальне призначення, побудова та пояснення отриманих результатів. Зіркова діаграма. Застосування і техніка побудови. Номограми: клас задач і особливості розв'язання. Загальні відомості про центрографічні методи. Практична робота №4: Побудова кривої Лоренца та її аналіз.	15	2	3			10						
Тема 8. Кластерний аналіз. Використання методу кластерного аналізу: перспективи і проблеми. Вибір змінних. Характеристика подібності та її міри. Поняття про природу кластерів та техніка їх отримання. Ієрархічний	15	2	3			10						

агломеративний спосіб. Визначення числа кластерів. Діамант Портера. Процедури Монте-Карло. Практична робота №5: Методики виділення регіональних спеціалізованих кластерів.												
Тема 9 Метод аналізу динамічних рядів. Загальна характеристика методу. Співставність рівнів динамічного ряду. Узагальнюючі та індивідуальні характеристики. Середній абсолютний приріст, розрахунки і оцінка результатів. Середній темп зростання і середній темп приросту. Складові динамічного ряду: тенденція, періодичність (сезонність), випадковість..	12	2				10						
Тема 10. Методи визначення спеціалізації регіонів. Зміст поняття «спеціалізація». Методологічні принципи і методичні підходи. Візуальний метод. Метод середньогалузевого відсотку. Метод середньозваженого рангу. Метод Уївера (індекс комбінування). Метод коефіцієнтів	10	2	3			5						

територіальної концентрації. Методика В.Айзарда. Практична робота №6. Методики визначення спеціалізації. Методика Уївера.												
Тема 11. Факторний аналіз. Загальні положення методики факторного аналізу. Поняття фактора в географії. Сфера застосування факторного аналізу. Головні умови застосування факторного аналізу. Таблиці факторних навантажень та їх інтерпритація.	7	2				5						
Тема 12. Кореляційний метод. Головні завдання. Умови реалізації (однорідності, незалежності, розподілу даних). Лінійна і нелінійна залежності. Види коефіцієнтів кореляції. Парна лінійна кореляція. Множинний коефіцієнт кореляції. Частковий коефіцієнт кореляції. Рангові коефіцієнти кореляції та сфера їх застосування. Коефіцієнт Спірмена. Коефіцієнт Фехнера. Кореляція якісних ознак. Коефіцієнт асоціації.	7	2				5						

Тема 13. Балансовий метод. Постановка задачі балансу. Коефіцієнти прямих витрат і система рівнянь балансу. Коефіцієнти повних витрат.	7	2				5						
Тема 14. Метод прогнозування. Характеристика прямого методу екстраполяційного прогнозу. Сфера застосування. Спосіб узагальнюючих показників. Спосіб аналітичних формул. Рівняння прямої, параболи і показової функції. Поняття про метод гармонійних ваг. Побудова трендових рівнянь. Багатофакторне прогнозування.	12	2				10						
Разом за ЗМ 2	102	20	12			70						
Усього годин	150	30	15			105						

6.2.1. Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин	Кількість балів
1	Визначення ємностей території.	2	15
2	Визначення меж субурбанізаційної зони.	2	3
3	Використання методу графів при оцінці географічного положення.	2	3
4	Побудова кривої Лоренца та її аналіз	3	3
5	Методики виділення регіональних спеціалізованих кластерів	3	3
6	Методики визначення спеціалізації. Методика Уївера.	3	3

6.2.2. Тематика індивідуальних завдань

№	Назва реферату чи дослідницької роботи	ПІБ	Термін
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1 (ІНДЗ 1) реферати на індивідуальну тему за вибором			

<i>№</i>	Назва реферату чи дослідницької роботи	<i>ПІБ</i>	<i>Термін</i>
1.	Методи оцінки суспільно-географічного положення.		
2.	Поняття статистичного спостереження і вимоги до нього.		
3.	Методи та підходи оцінки галузевої структури.		
4.	Методи аналізу територіальної структури географічних об'єктів та явищ.		
5.	Методи та підходи визначення відношень і зв'язків в системі «цент-периферія».		
6.	Центрографічний метод, особливості застосування.		
7.	Оцінка рівня соціально-економічного розвитку регіону. Використання методу «Патерн».		
8.	Методи аналізу рівня антропогенної трансформації.		
9.	Комплексне застосування математично-статистичних методів в регіональних географічних дослідженнях.		
10.	Методи та підходи виявлення територіальної диференціації електоральних уподобань.		
11.	Напрями формалізації у географічних дослідженнях.		
12.	Систематика географічних об'єктів по вертикалі та по горизонталі.		
13.	Методика аналізу геодемографічних процесів.		
14.	Методика геодемографічного районування.		
15.	Вимір людського розвитку.		
16.	Методика дослідження природного середовища міських поселень.		
17.	Методики дослідження промислових підприємств і вузлів.		
18.	Методики дослідження сільськогосподарських підприємств.		
19.	Методика агроландшафтного кадастрового районування.		
20.	Методики дослідження водогосподарських комплексів.		
21.	Методики дослідження транспортних комплексів та мереж.		
22.	Методики рекреаційно-географічних досліджень.		
23.	Географічні дослідження для формування екологічних мереж.		
24.	Методики дослідження будівельно-індустріальних комплексів.		
25.	Методики дослідження лісогосподарських комплексів.		

6.2.3. Самостійна робота

№ п/п	Назва теми	Кількість годин	Кількість балів
1.	Закони геопросторової структури та відповідності. Функціональні закони.	5	0.5
2.	Поняття про вимірювання ознак. Якісні і кількісні ознаки.	10	1
3.	Шкали вимірювань та їх типи. Раціональна шкала. Шкала порядку. Кількісна і	10	1

	пропорційна шкали.		
4.	Методики визначення ємності території.	10	0.5
5.	Порівняння в географії. Принципи побудови порівняння. Переваги і недоліки порівняльно-географічного методу.	5	0.5
6.	Використання графів в топологічному аналізі.	5	0.5
7.	Вибір масштабу, шкал та форми графіків.	5	0.5
8.	Номограми: клас задач і особливості розв'язання.	5	0.5
9.	Діамант Портера. Процедури Монте-Карло.	10	1
10.	Складові динамічного ряду: тенденція, періодичність (сезонність), випадковість.	10	1
11.	Метод коефіцієнтів територіальної концентрації. Методика В.Айзарда.	5	0.5
12.	Таблиці факторних навантажень та їх інтерпретація.	5	0.5
13.	Коефіцієнт Спірмена. Коефіцієнт Фехнера.	5	0.5
14.	Кореляція якісних ознак. Коефіцієнт асоціації.	5	0.5
15.	Багатофакторне прогнозування.	10	1
Всього годин		105	10

7. Політика курсу

Впродовж семестру для перевірки знань здобувачів вищої освіти та контролю за самостійною роботою застосовують письмові (в т.ч. тести) роботи, письмові роботи (в т.ч. тести) з тем самостійної роботи, виступи на семінарських заняттях. Під час практичних занять здобувач вищої освіти повинен знати сутність понять, термінів та категорій.

Питання дотримання академічної доброчесності регламентуються ЗУ «Про вищу освіту» та локально-правовими актами ЗВО: [Правила академічної доброчесності у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича](https://drive.google.com/file/d/1EzBsehQERCEzxJwWe-rz6_eTUFUBGv4o/view) https://drive.google.com/file/d/1EzBsehQERCEzxJwWe-rz6_eTUFUBGv4o/view, [Положення про виявлення та запобігання плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича](https://drive.google.com/file/d/16eJk4gKG5oJII2ot4UeSq2_BSgadrPl/view) https://drive.google.com/file/d/16eJk4gKG5oJII2ot4UeSq2_BSgadrPl/view, [Положення про апеляцію на результати підсумкового семестрового контролю знань студентів Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича](https://drive.google.com/file/d/16FpNnMJXd2al362HvDwmvoZ5uEih42ks/view?usp=sharing) <https://drive.google.com/file/d/16FpNnMJXd2al362HvDwmvoZ5uEih42ks/view?usp=sharing> та Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича https://drive.google.com/file/d/1CB4AIMVXSAYkF_CepI-k98GPc9E8KznQ/view

8. Методи навчання, система контролю та оцінювання

Методами навчання є словесні (лекція, пояснення, бесіда, розповідь), на семінарських заняттях використовуються проблемне навчання та створення проблемних ситуацій, технологія навчання дією, кейс-метод та ін.

Види та форми контролю

Контроль знань студентів ґрунтується на здійсненні поточного і підсумкового контролю при застосуванні таких засобів діагностики, як практичні і самостійні роботи, тестування, індивідуальні завдання, письмове і усне опитування. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та інших видів занять, самостійної роботи і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Модульний контроль проводиться у вигляді письмового фронтального опитування. Форма підсумкового контролю (залік) полягає в оцінюванні засвоєння студентом навчального матеріалу на підставі усних відповідей на підсумковому модулі (або тестування) та результатів виконання певних видів робіт.

Методи контролю

Методами контролю є: усний контроль, письмовий, тестовий, графічний при застосуванні індивідуальної та фронтальної перевірки знань, умінь і навичок студентів.

1. Контроль засвоєння лекційного і самостійного опрацювання теоретичного матеріалу здійснюється на основі модульного (письмового) фронтального опитування, в тому числі – тестування.
2. Контроль засвоєння знань та набуття вмінь і навичок при виконанні практичних робіт здійснюється шляхом їх поточної перевірки.
3. Контроль виконання індивідуальних завдань здійснюється за бажанням студентів, як додаткових (необов'язкових для виконання всіма студентами) науково-дослідницьких завдань шляхом оцінювання виконаних рефератів та усного індивідуального захисту результатів досліджень.

Розподіл балів, які отримують студенти

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни (до 100 балів) є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності, за виконанні ІНДЗ та контроль модуль (іспит). Максимальну кількість балів, яку може отримати студент до заліку у сумі становить 60 балів, а саме 30 балів в кожному з модулів (15 балів за практичні роботи, 10 балів за контрольну роботу і 5 за самостійну роботу). 40 балів відводиться на контрольний модуль. Додатково студент може отримати до 20 балів за виконання ІНДЗ. Підсумкова оцінка виставляється за сумою всіх отриманих балів згідно шкали оцінювання. При цьому в екзаменаційній відомості зазначається сумарна кількість набраних балів, оцінка за шкалою ECTS і оцінка за національною шкалою.

Поточне оцінювання (<i>тестування та самостійна робота</i>)											Кількість балів (залік)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2						40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11		
3	8	3	3	13	3	2	3	3	10	9		

9. Рекомендована література

9.1. Базова (основна)

1. Чекотовський Е.В. Графічний метод у статистиці на основі програми EXCEL – К., Знання, 2000.
2. Єріна А.М. Статистичне моделювання та прогнозування. – К., КНЕУ, 2001.

3. Мезенцев К.В. Суспільно-географічне прогнозування регіонального розвитку – К., 2005.
4. Заставецька О.В. Комплексний економічний і соціальний розвиток території: теоретичні і методичні дослідження. – Тернопіль, 1997
5. Топчієв О.Г., Мальчикова Д.С., Яворська В.В. Регіоналістика: географічні основи регіонального розвитку і регіональної політики. Навч. посіб./ О.Г. Топчієв, Д.С. Мальчикова, В.В. Яворська. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2015.-372 с.
6. Топчієв О.Г. Суспільно-географічні дослідження: методологія, методи, методики/ О.Г. Топчієв // Навчальний посібник для студентів географічних та економічних спеціальностей. – Одеса: Астропринт, 2005. – 650 с.
7. Пилипенко І.О., Мальчикова Д.С. Методики суспільно-географічних досліджень (на матеріалах Херсонської області): Навчальний посібник. – Херсон: ПП Вишемирський В.С., 2007. – 112 с.
8. Шаблій О.І. Основи загальної суспільної географії. Підручник. Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2003. – 444 с.
9. Мороз С.А., Онопрієнко В.І., Бортник С.Ю. Методологія географічної науки. – К.: Заповіт, 1997 – 334 с.
10. Денис З.Е. Методология и методика социально-экономгеографических исследований. – Рига: Зикатне, 1980 – 263 с.
11. Шаблій О.І. Основи суспільної географії: підручник для студ. вищих навчальних закладів / О.І. Шаблій -2-ге видання. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2012.- 296 с.
12. Методи суспільно-географічних досліджень: навчально-методичне видання/ за ред. К. Мезенцева. Київ: Видавництво «Фенікс», 2021. 100 с.

9.2. Допоміжна:

1. Мельник А.В. Основи регіонального еколого-ландшафтознавчого аналізу / А. В. Мельник. – Львів: Літопис, 1997. – 229 с.
2. Пащенко В. М. Теоретические проблемы ландшафтоведения / В.М. Пащенко. – К.: Наук. думка, 1993. – 280 с.
3. Петлін В. М. Закономірності організації ландшафтних фацій / В.М. Петлін. – Одеса: Маяк, 1998. – 240 с.
4. Петлін В. М. Системна природнича географія / В. М. Петлін. – Львів: ВЦ ЛНУ ім. І. Франка, 2011. – 249 с.
5. Рудько Г. І. Ресурси геологічного середовища та екологічна безпека техно-природних систем / Г. І. Рудько. – К.: ЗАТ “Нічлава”, 2006. – 479 с.
6. Барановський М.О. Наукові засади суспільно-географічного вивчення сільських депресивних територій України. Ніжин, 2009. 396 с.
7. Денисик Г.І. Антропогенне ландшафтознавство: навчальний посібник. У 2-х частинах. Вінниця: Едельвейс і К., 2012. 336 с.
8. Доценко А.І. Територіальна організація розселення (теорія та практика). К.: Фенікс, 2010. 536 с.
9. Дронова О.Л. Геоурбаністика: Навч. посібник. К.: ВПЦ «Київський університет», 2014. 419 с.

10. Изменения городского пространства в Украине / Под ред. Л.Г. Руденко. К.: Реферат, 2013. 160 с.
11. Лісовський С.А. Суспільство і природа: баланс інтересів на теренах України» / Інститут географії НАН України. К., 2009. 300 с.
12. Мальчикова Д.С. Теоретико-методологічні і методичні засади геопланування сільської місцевості на регіональному рівні: Монографія. Херсон: Грінь Д.С., 2014. 362 с.
13. Мезенцев К.В. Регіональний розвиток в Україні: суспільнопросторова нерівність та поляризація: Монографія. К.: Прінт сервіс, 2014. 132 с.
14. Мезенцева Н.І. Гендер і географія в Україні: Монографія. К.: Ніка-Центр, 2013. 194 с.
15. Мезенцева Н.І. Науково-дослідницький практикум з суспільної географії: Навч.-метод. видання. К.: ДП «Прінт Сервіс», 2014. 47 с.
16. Немець К.А. Теорія і методологія географічної науки: методи просторового аналізу / Навчально-методичний посібник // Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. 172 с.
17. Немець К.А. Просторовий аналіз у суспільній географії: нові підходи, методи, моделі: Монографія. Харків: ХНУ, 2013. 225 с.
18. Олійник Я.Б. Методологічні основи розвитку суспільної географії в Україні у XX столітті: Навч. посібник. К.: ВГЛ «Обрії», 2011. 168 с.
19. Пащенко В.М. Методологія і методи наукових досліджень: навчальний посібник. Ніжин: ТОВ «Видавництво «Аспект-Поліграф», 2009. 212 с.
20. Пилипенко І. О. Суспільно-географічна периферія: концепція, параметризація і делімітація: Монографія. Херсон, 2015. 264 с.
21. Пилипенко І. О. Методи та методики суспільно-географічних досліджень: Навч. посібник. Херсон: ПП Вишемирський В.С., 2009. 156 с.
22. Підгрушний Г.П. Промисловість і регіональний розвиток України: Монографія. К.: Інститут географії НАН України, 2009. 300 с.
23. Пістун М.Д. Сучасні проблеми регіонального розвитку: Навч. посібник. К.: ВПЦ «Київський університет», 2010. 286 с.
24. Ровенчак І.І. Географія культури: проблеми теорії, методології та методики дослідження: Монографія. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2008. 240 с.
25. Смаль В.В. Трансформація господарства постіндустріальних країн: наукові засади суспільно-географічного дослідження. К.: Київський нац. ун-тет імені Тараса Шевченка, 2011. 370 с.
26. Білоконь Ю.М. Регіональне планування: теорія і практика / Ю.М. Білоконь – К.: Логос, 2003.
27. Білоконь Ю.М. Сучасні тенденції у розробці генеральних планів великих міст / Ю.М.Білоконь // Досвід та перспективи розвитку міст України. – К.: Діпромісто, 2005. – с. 5–14.
28. Бобра Т.В. Ландшафтные основы территориального планирования: учебное пособие / Т.В. Бобра, А.И. Лычак. – Симферополь: Таврия-Плюс, 2003. - 172 с.

29. Гавриленко О.П. Геоecологічне обґрунтування проєктів природокористування: навчальний посібник /О.Гавриленко. – К.:НікаЦентр, 2003. – 332 с.

9.3 Інформаційні ресурси

1. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, серія «Геологія. Географія. Екологія»: <https://periodicals.karazin.ua/geoecono/about>
2. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Географічні науки»: <https://gj.journal.kspu.edu/index.php/gj/issue/archive>
3. Український географічний журнал: <https://ukrgeojournal.org.ua/uk/view-archive>
4. Global Environmental Change: <https://www.journals.elsevier.com/global-environmental-change>
5. Journal of Geology, Geography and Geoecology: <https://geology-dnu.dp.ua/index.php/GG/index>
1. Географіка. Географічний портал. Режим доступу: http://geografica.net.ua/publ/galuzi_geografiji/konstruktivna_geografija/konstruktivna_geografija_jak_nauka_jiji_zavdannja_ta_metodi/80-1-0-1045
2. Географічний конструкт, як об'єкт дослідження конструктивної географії. Режим доступу: https://studopedia.su/6_45813_geografichniykonstrukt-yak-objekt-doslidzhennya-konstruktivnoi-geografii.html
3. Еко Тур Інфо науковий журнал. Режим доступу: <https://www.info.ecotour.com.ua/ua/golovna/41-tsentr/15-eko-tur-infonaukovij-zhurnal>
4. Науковий журнал «Конструктивна географія та раціональне використання природних ресурсів» Київський національний факультет імені Тараса Шевченка, географічний факультет <http://constructgeo.knu.ua/index.html>

Декан
географічного факультету
ЧНУ ім. Ю.Федьковича,
доктор географічних наук, доцент

ЗАЯЧУК Мирослав